

Souhrn online diskuze k virtuální hospitaci

Dějepis: Únor 1948

(diskuze proběhla 27. 4. 2011)

Analýza výuky

1. Paní dr. Hudecová, která rozbírala hodinu, na úvod řekla, že rozbor hodiny, o kterém se bude dále hovořit, byl vytvořen na základě záznamu hodiny, který byl později doplněn o metodické materiály a ke kterému byl upřesněn cíl hodiny.
2. Bylo prezentováno velmi závažné a zajímavé téma a byly použity pestré metody práce. Jako stěžejní činnost byla použita skupinová práce. Byl položen dotaz, jak jsou žáci na skupinovou práci připravováni. Paní učitelka odpověděla, že teď už nijak, protože jsou už od primy na skupinovou práci zvyklí. Na doplňující dotaz odpověděla, že od primy postupně žáky připravuje dílčími kroky – zařazuje skupinovou práci často. V tercii obvykle začínají problémy kvůli věku, je třeba postupovat citlivě, ale díky důslednosti se práce daří – pro život je schopnost skupinové práce potřebná. Skupinky jsou v kvartě v podstatě stabilní a jejich sestavy se nemění. Jsou převážně heterogenní z hlediska pracovitosti.
3. Paní učitelka říká, že pracuje s odlišností jednotlivých žáků. Vysvětluje to tak, že respektuje jejich rozdílné tempo práce, a to i u těch nejrychlejších. Pomalejší žáci potřebují déle promýšlet – zde je třeba osobní pomoc učitelky. Paní učitelka také dodala, že respektuje zájmy žáků i při orientaci na téma, kterému se chtějí věnovat.
4. Na další dotaz paní učitelka odpovídala, že hodnotí práci ve skupinách formou rozhovorů nebo autoevaluačními dotazníky, a to vždy po každém skončeném úkolu. Většinou jsou reakce pozitivní a převládá dobrý pocit. Ne vždy je možné nastavit primárně kooperaci mezi žáky, na gymnáziích je většinou tlak na individualitu, takže samotná ochota spolupracovat je pozitivní. Hodnotit individuální výkon při skupinové práci může paní učitelka také jen někdy, a to zejména zase pomocí dotazů a vlastního hodnocení žáků.
5. Z hlediska cílů dějepisného vyučování měla skupinová práce tuto roli: na začátku hodiny šlo o „prolomení ledů“ kvůli natáčení hodiny a opakování látky a zahájení spolupráce. U druhé skupinové práce šlo o hledání základních informací o pojmech – práce s informacemi, hledání relevantních a potřebných informací. Paní dr. Hudecová komentuje, že cíl hodiny a metody práce by měly korespondovat, že cíl hodiny byl zformulován obecně a že podle ní někdy množství textů vedlo k faktografické přetíženosti – s tím paní učitelka souhlasila, ale zhodnotila, že je s prací žáků spokojena. Dále se diskutovalo o vhodnosti použití jmen ministrů, paní učitelka

komentovala, že ano, že žáci díky tomu pochopili rozdělení sil ve vládě a orientovali se v tehdejší politické situaci.

6. Žáci pracovali s textem. Čtení a porozumění textu patří k problémovým částem našeho školství. Paní dr. Hudecová se paní učitelky ptala, jak žáky na tuto činnost připravuje. Paní učitelka komentuje, že soustavně od primy s texty učebnic paní Mandelové pracuje a že žáci se postupně učí. Hodnocení učebnice je velmi pozitivní.
7. V pracovních materiálech byl slovníček. Paní učitelka vysvětlovala, že šlo o opěrný materiál pro případ, že by žáci nerozuměli. Složitější termíny ze slovníčku byly rozebírány v dalších hodinách, je pravda, že ne všichni žáci rozuměli všem pojmům, což je ale podle paní učitelky běžné. Pasivní porozumění pojmům však nebývá problém. Paní dr. Hudecová komentovala, že si nebyla zcela jistá, zda žáci všem pojmům zcela rozuměli, paní učitelka odpovídala, že z ostatních hodin si je jistá, že základním pojmům rozumějí plně.
8. V hodině nebylo hodnocení a klasifikace, paní dr. Hudecová se ptala, jak paní učitelka žáky hodnotí a co bylo předmětem této hodiny. Paní učitelka Baumannová odpovídala, že v této hodině nebylo klasifikováno nic, obvyklé je udělování „plusek“ za aktivitu, což následovalo v další hodině, k hodnocení znalostí apod. nebyla hodina určena.
9. S materiály, které byly zveřejněny, bude dále pracováno už málo – ale moderní dějiny jsou právě probírané téma, proto odkazy budou používány stále. Některé byly použity v následující hodině kvůli tomu, že v aktuální hodině nebylo dostatek času.
10. Po zkušenosti paní učitelka říká, že by téma rozdělila na dvě hodiny, případně by se musela omezit pouze na informace – nebylo možné omezit faktografii. Paní dr. Hudecová navrhuje, že šlo vynechat slepování portrétů, obvykle není potřeba „ledolamka“. Rovněž prostřední práci s textem bylo možné realizovat tak, že se jednotlivým žákům přiřadí jednotlivé odstavce dlouhého textu.

Komentáře a postřehy

1. Hodina paní učitelky Baumannové je velmi kladně hodnocena.
2. V jednom dotazu zaznělo, zda skutečně by žáci dokázali odpovědět na otázku, co to vlastně byl komunistický puč. Podle paní učitelky to sice nezaznělo přímo v hodině, ale podle materiálů, které žáci zpracovávali po hodině, je jasné, že žáci přesně vědí.
3. Další dotaz se týkal toho, zda žáci srovnávají roli komunistů v roce 1948 a nyní. Paní učitelka říká, že žáci dostali úkol podívat se na webové prezentace současné komunistické mládeže a následně v hodinách tuto skutečnost rozebírali.
4. Dotaz se týkal i žáků z jiného sociokulturního prostředí – pracují různě, není možné to unifikovat.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

2

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. Podle paní dr. Hudecové chybělo hlubší zasazení do mezinárodních souvislostí. Paní učitelka odpověděla, že to právě předcházelo v dřívější hodině.

Peter Krupka, netmoderátor